



**UBKFS 2023:30**

|  |  |
|--|--|
| Ansvarigt politiskt organ<br><b>Kommunfullmäktige</b>          |  |
| Diarienummer<br><b>KS 23/0009</b>                              |  |
| Senast beslutad<br><b>2023-06-14</b>                           |  |
| Ansvarig processägare (tjänsteperson)<br><b>Kommundirektör</b> |  |

**Kommunplan 2024  
med planering för 2025-2026**

Beslutad av kommunfullmäktige 2023-06-14

# Kommunplan 2024

Med planering för 2025 - 2026



UPPLANDS-BRO  
KOMMUN

## Innehållsförteckning

|   |    |
|---|----|
| Kommunplan 2024 .....   | 1  |
| Med planering för 2025 - 2026 .....   | 1  |
| 1 Upplands-Bro, en levande, attraktiv och trygg kommun .....                          | 4  |
| 2 Omvärld och det offentliga uppdraget .....  | 8  |
| 3 Så här styrs Upplands-Bro .....   | 9  |
| 4 Kommunmål för Upplands-Bro .....  | 11 |
| 4.1 Stärkt invånarnytta .....   | 11 |
| 4.2 Service, valfrihet och konkurrensneutralitet .....                                | 13 |
| 4.3 Värdigt åldrande .....  | 15 |
| 4.4 Livslångt lärande .....   | 15 |
| 4.5 Social hållbarhet .....   | 16 |
| 4.6 Småskaligt och attraktivt samhällsbyggande .....                                  | 17 |
| 4.7 Minskat klimatavtryck .....   | 18 |
| 5 Årsvisa nämndmål och styrdokument .....   | 20 |
| 6 God ekonomisk hushållning .....   | 21 |
| 6.1 Mål och riktlinjer för god ekonomisk hushållning .....                            | 21 |
| 7 Planeringsförutsättningar .....   | 23 |
| 7.1 Samhällsekonomiska förutsättningar .....  | 23 |
| 7.2 Förväntad befolkningsutveckling .....   | 24 |
| 7.3 Förväntad utveckling av skatter och generella bidrag .....                        | 25 |
| 7.4 Prognos över pensionskostnaderna .....  | 25 |
| 7.5 Finansiering .....  | 26 |
| 7.6 Resultatutjämningsreserv .....  | 26 |
| 8 Ägardirektiv .....  | 27 |
| 8.1 Generella ägardirektiv för Upplands-Bro Kommunföretag AB med<br>dotterbolag ..... | 27 |
| 8.2 Ägardirektiv till Upplands-Bro Kommunföretag AB .....                             | 30 |
| 8.3 Ägardirektiv till Upplands-Bro Kommunfastigheter AB .....                         | 32 |
| 8.4 Ägardirektiv till AB Upplands-Brohus .....  | 32 |

|     |  |    |
|-----|--|----|
| 8.5 | Styrning och ledning kommunens helägda bolag ..... | 34 |
| 9   | Budget med ekonomisk plan.....                     | 38 |
| 9.1 | Resultatbudget .....                               | 38 |
| 9.2 | Nämndernas ramar, sammanställning för 2024 .....   | 39 |
| 9.3 | Investeringsbudget.....                            | 40 |
| 9.4 | Exploateringsbudget .....                          | 43 |
| 9.5 | Nämndbudget .....                                  | 45 |

## 1 Upplands-Bro, en levande, attraktiv och trygg kommun

### **Förtroende och respekt för människors kunskap och egen förmåga samt för deras vilja att ta ansvar**

Det är de boende och verksamma i Upplands-Bro som utgör grunden för hur kommunen formas och utvecklas. Alliansen vill att medborgarnas röst och engagemang ska höras och tas tillvara och att alla har god insyn i de beslut som fattas.

Upplands-Bro ska vara en trygg kommun med hög livskvalitet som erbjuder bra förskolor, skolor och omsorg där valfrihet och en mångfald av utförare möter våra invånares olika behov och som leder till högre kvalitet för Upplands-Broborna. En småskalig vacker bostadsbebyggelse för olika skeenden i livet, med närhet till Mälaren och vår fantastiska natur. Det ska råda liv mellan husen för ökad gemenskap och social trygghet.

Det ska finnas en mångfald av företag och ett rikt kultur- och fritidsliv för alla åldrar och intressen. Klimat, miljö, hälsa och social hållbarhet är viktiga fokusområden som vi tar på stort allvar i linje med Agenda 2030. Ekonomin ska vara i god balans med en lägre kommunalskatt och en högre skattekraft per invånare och med en ambition att medborgarnas kvalitet för varje skattekrona ska vara i fokus.

En lyhörd offentlig service med fokus på delaktighet och nytta för medborgarna är viktigt. Makten ska finnas så nära som möjligt eftersom vi tror på individens rätt och förmåga att själv forma sin framtid. Många beslut fattas bäst av de som själva berörs.

### **Medborgarintresset alltid först!**

Medborgarperspektivet är Alliansens ledstjärna. Politiken är medborgarnas förlängda arm och den kommunala förvaltningen är det redskap som politiken förfogar över för att realisera det som medborgarna har valt dem för. Nyttan för kommunens invånare ska alltid vara Alliansens och den kommunala förvaltningens huvudfokus.

### **Näringsliv och fler arbetstillfällen**

Ett blomstrande lokalt näringsliv och en mångfald av näringsgrenar är en viktig förutsättningen för fler arbetstillfällen och en attraktiv kommun. Alliansens prioritet är att förbättra rankingen i olika näringslivsbarometrar.

### **Småskalig hållbar samhällsutveckling**

Upplands-Bro ska vara en attraktiv, levande och hållbar kommun med karaktär av småskalighet och landsbygd. Utveckling ska ske tillsammans med invånare, företag och civilsamhället och vi vill att hela Upplands-Bro ska leva. Byggtakten behöver anpassas till kommunens behov och kommunens värden ska stärkas. Kvalitet i stället för kvantitet är viktigt och samhällsplanering och nybyggande ska tillföra värden för de som bor här.

Vi vill se en attraktiv, småskalig bebyggelse för olika faser i livet. Antalet egna hem i förhållande till lägenheter ska öka. Vid förtätning ska nya bostäder anpassas i utformning med mjuka övergångar till befintlig bebyggelse. Infrastruktur och samhällsservice ska vara i fas med byggtakt.

Levande, vackra och gröna bostadsmiljöer ska prägla detaljplaner med liv och möjligheter mellan husen för aktiviteter och mötesplatser som ger effekter för gemenskap, hälsa och trygghet. Vårt kulturarv ska värnas likväl som våra aktiva jordbruk som bidrar till densamma.

### **En förskola och skola där varje barn får förutsättningar att lyckas**

Hög kvalitet hela vägen från förskola till gymnasium som tillåter barn att utvecklas efter sina individuella förmågor. Barn är olika, likvärdiga förutsättningar ska gälla oavsett om man har lätt för sig eller har olika former av utmaningar. En mångfald av aktörer ska tillförsäkra alternativ för olika behov och preferenser. Kapaciteten ska byggas ut för att klara alla kommunens barn. Fokus på de tidiga åldrarna för att tidigt eliminera risken för att barn halkar efter.

### **Bryt utanförskapet och lös integrationen**

Socialt utsatta områden ska utvecklas och utanförskapet ska arbetas bort. Bättre bostadsplanering och fysisk samhällsutveckling, som ”Omdaning Bro”, ska bryta segregationens inlåsningsseffekt. Integrationen ska förbättras genom ökat fokus på egen försörjning och kunskaper i svenska språket. Civilsamhället och trossamfunden ska förmås bli en aktiv part i integrationsarbetet.

### **En trygg kommun**

Alla invånare i Upplands-Bro ska uppleva att det är tryggt att bo, leva och verka i kommunen. Unga på glid ska genom samverkan mellan skola, socialkontor, polis, fritidsverksamhet, civilsamhälle och bostadsbolag fångas upp tidigt och få rätt stöd innan de hamnar i kriminalitet. Fler åtgärder mot våld, hedersförtryck och trakasserier. Det ska inte finnas några utsatta områden.

### **Ett rikt kultur-, fritid- och föreningsliv**

Kultur och fritid är en viktig byggsten för att Upplands-Bro ska vara en trygg, attraktiv och inbjudande plats att leva på. Oavsett var man är i livet ska det finnas goda möjligheter till rörelse, litteratur, idrott, kultur, rekreation och friluftsliv på nära håll. Konserter, teater, dans och konst ska kunna upplevas på många platser både om man själv vill stå på scen eller vara i publiken. Idrott ska ha en central plats i alla delar av kommunen och kunna utövas efter egen ambition och förutsättningar. Föreningslivet i Upplands-Bro är viktiga aktörer för att bygga gemenskap och framtidshopp.

### **Ett värdigt åldrande**

Att få åldras med värdighet och möjlighet att leva på sina villkor. Omsorgen om äldre ska ge möjlighet att kunna bo hemma så länge som möjligt och att själv få välja hemtjänstleverantör eller det senior-/trygghetsboende som passar bäst. Höga krav på kvalitet och uppföljning ska råda.

Äldreomsorgen ska utgå från individen, inte systemen. Vi vill arbeta för att Upplands-Bro blir en äldrevänlig kommun där alla delar av samhället tar hänsyn till äldres behov.

### **Minskat klimatavtryck i en grönare kommun**

Upplands-Bro ska ta sitt ansvar för klimat- och miljöarbetet och öka takten i omställningen mot en hållbar, fossilfri och grön ekonomi i linje med Agenda 2030. Under mandatperioden har ett miljö- och energiutskott tillsatts som beslutar om miljöpolicy och miljö- och klimatstrategi.

Fredrik Kjos (M), Hans Åberg (L), Jan-Ove Stefansson (KD) Mattias Peterson Ersoy (C)





## 2 Omvärld och det offentliga uppdraget

De gångna åren har haft påverkan på det offentliga uppdraget, dels genom Covid-19 pandemin men även det ryska anfallskriget. Under 2023 har Sverige gått in i lågkonjunktur där inflationen har skjutit i höjden.

En fortsatt konjunkturförsvagning väntar Sverige med en svag utveckling för både produktion och sysselsättning. SKR räknar med att BNP minskar med 1,0 procent i år. Det är effekterna av det senaste årets höga inflation och stigande räntor som för Sverige in i lågkonjunkturen. En liknande dynamik syns i vår omvärld. Hushåll världen över möter kraftigt ökande levnadsomkostnader samtidigt som lönsamheten pressas i räntekänsliga delar av näringslivet.

SKR räknar med fallande inflation i år, samt att tiden med räntehöjningar från centralbankerna världen över snart är förbi. Inflationen kommer dock under en längre tid att vara högre än innan den sköt i höjden. Vidare slår räntehöjningarna igenom med viss fördröjning i ekonomin. Räntorna beräknas kommande år att ligga klart högre än de mycket låga nivåer som gällde innan den höga inflationen slog till.

Under 2023 förhandlades även förutsättningar för lönerörelsen 2024 som innebär betydande löneökningar för offentlig sektor.

Inom ramen för utredningen gällande Upplands-Bro kommuns bolag har en omfattande underhållsskuld konstaterats.

### 3 Så här styrs Upplands-Bro

I Upplands-Bro utgår alla verksamheter utifrån att det finns förtroende och respekt för människors kunskap och egen förmåga samt för deras vilja att ta ansvar.

Upplands-Bro kommuns strategi- och styrsystem fokuserar på att skapa god verksamhet som skapar invånarnytta, ett starkt näringsliv och företagande samt hållbar samhällsutveckling. Upplands-Bro arbetar för en hållbar och ansvarstagande ekonomi och har löpande effektiviserat verksamhet, utvecklat koncernsamarbete och minskat kostnader. Inriktningen i de senaste årens arbete har varit att arbeta långsiktigt och medvetet för att säkra såväl ekonomisk som verksamhetsmässig hållbarhet.

För att utveckla verksamhet under kommande år är kompetensutveckling, införandet av ett koncerngemensamt kvalitetssystem samt hållbar digitalisering viktiga inriktningar för Upplands-Bros utveckling.

En långsiktig framtidsbeskrivning uttrycks för Upplands-Bro genom sju övergripande mål, även framöver kallat kommunmål. Dessa är:

- Stärkt invånarnytta
- Service, valfrihet och konkurrensneutralitet.
- Värdigt åldrande
- Livslångt lärande
- Social hållbarhet
- Småskaligt och attraktivt samhällsbyggande
- Minskat klimatavtryck

Kommunmålen utgör en grund för nämndernas mål. Strategier kan formuleras till olika mål och kan beslutas av kommunfullmäktige, kommunstyrelsen eller nämnd. Nämndmålen utgör grund för verksamheternas mål. Verksamhetsmålen utgör i sin tur en grund vid chef- och medarbetarsamtal där målen omsätts till individuella mål för varje medarbetare.

## Kommunplan, nämndplaner och verksamhetsplaner



## 4 Kommunmål för Upplands-Bro

För Upplands-Bro har kommunmål tagits fram som gäller för alla verksamheter och beskriver förflyttningen som kommunen ska genomföra under perioden. Kommunmålen utgör en grund för nämndmålen.

Kommunmålen handlar om att uttrycka hur Upplands-Bro kommun verkar för att möta utmaningarna i omvärlden och samtidigt möta invånarnas och näringslivets förväntan på kvalitet i service. Målen utgår från att skapa invånar- och företagsnytta. Det är de boende och verksamma i Upplands-Bro som utgör grunden för hur kommunen formas och utvecklas.

För att utveckla kvalitet och effektivisera verksamhet införs ett kvalitetsledningssystem som bygger på omvärldsbevakning och om att omsätta nya lösningar. Ett stärkt koncerngemensamt arbete är en avgörande punkt för att sambruka resurser och minska kostnader som annars upparbetas på flera olika ställen.

Under året genomförs större sedan tidigare beslutade projekt och uppdrag som stärker kommunen som geografisk plats men också som arbetsgivare. En del av dessa beslutade uppdrag handlar om etableringar och nya arbetstillfällen men även arbete kopplat till kompetensförsörjning.

Under sista kvartalet 2022 påbörjades arbetet med att formera kommunens valkansli, aktualisera valnämnden samt hantera samtliga förutsättningar för Europaparlamentsvalet. Från årsskiftet 2023 intensifierades arbetet och kommunens valkansli effektuerar valarbetet för att kunna genomföra Europaparlamentsvalet maj/juni 2024.

### 4.1 Stärkt invånarnytta

Det är de boende och verksamma i Upplands-Bro som utgör grunden för hur kommunen formas och utvecklas. Det övergripande målet för att stärkt invånarnytta formuleras i två delar:

#### 4.1.1 Ekonomi

*”Öka skattekraften per invånare. En ekonomiskt effektivare organisation.”*

För att stärka kvalitet införs under 2024 ett kvalitetsledningssystem som bland annat strävar efter rättssäkra beslutsprocesser. Under året utvecklas förutsättningar för utökad koncernsamverkan med sambruk om resurser.

Det finns flera omvärldsförändringar som påverkar demokratin i vår tid, särskilt kan nämnas en mer globaliserad ekonomi, klimatförändringar, ett förändrat säkerhetspolitiskt läge samt ökade sårbarheter till följd av det utmanande ekonomiska läget.

Att ha god ekonomisk kontroll och en ekonomiskt effektivare organisation kommer krävas då Sveriges kommuner och regioner har gått in i en lågkonjunktur under kommande år. Kommunplanen som prioriterar kommunens uppgifter och stöttar hushåll och företag, och är och behöver vara ansvarsfull under rådande läge.

Ekonomi ska vara i god balans med en lägre kommunalskatt och en högre skattekraft per invånare med en ambition att medborgarnas kvalitet för varje skattekrona ska vara i fokus.

Utökat samarbete och erfarenhetsutbyte med framgångsrika organisationer utgör en grund för att ytterligare kvalitetssäkra och kostnadssäkra verksamhet och processer.

För att kunna utveckla en effektivare organisation drivs och utvecklas arbetet med hållbar schemaläggning utifrån både ett medarbetarperspektiv och ett ekonomiskt perspektiv. Utveckling sker även för att stärka chefers kunskaper i bemanningsekonomi.

#### 4.1.2 Näringsliv

*”En mångfald av entreprenörer, en diversifierad arbetsmarknad och fler arbetstillfällen. Förbättra rankingen i olika näringslivsbarometrar.”*

Ett blomstrande lokalt näringsliv och en mångfald av näringsgrenar en viktig förutsättning för fler arbetstillfällen och en attraktiv kommun.

Den lokala nivån av beslutsfattande har stor och direkt påverkan på invånarnas liv. Att möjliggöra inflytande och påverkan för invånarna är en viktig del i att forma ett hållbart samhälle. Att invånare kan välja själv utgör en viktig del i att även kunna ta ansvar för samhällsutvecklingen. Genom Upplands-Bro dialogen stärks kopplingen mellan politik, näringsliv och invånare.

Under året utvecklas samarbetet mellan skola och näringsliv. Att matcha utbildning och förutsättningar för arbetsmarknadens villkor är en framgångsrik metod som utvecklas under 2024.

För Upplands-Bro kommun är service och bemötande avgörande för förtroendet och lägger grunden för hur kommunen. Att ständigt fokusera på invånarnytta och ett starkt näringsliv utgör grunden för kommunens utveckling. Genom att införa medborgardialogen (enligt SKR metodmässighet) säkerställs en god metod för utveckling och gemensam makt över samhällsutvecklingen.

## **4.2 Service, valfrihet och konkurrensneutralitet**

För att skapa service, valfrihet och konkurrensneutralitet formuleras tre mål

### **4.2.1 Valfrihet och konkurrensneutralitet**

*”I Upplands-Bro utgår service från invånarnytta, i kommunen finns förutsättningar för valfrihet och konkurrensneutralitet.”*

Valfrihet ökar makten och delaktigheten för Upplands-Bros invånare och stimulerar ansvarstagande. I Upplands-Bro ska invånare få välja förskola och skola till barn, sin egen vård och vilken äldreomsorg som är aktuell. I Upplands-Bro ska det finnas en mångfald av utförare tillsammans med höga kvalitetskrav på utförare i välfärden.

Under året ges fler utförare möjlighet att etablera sig i Upplands-Bro. Konkurrens stimulerar ökad effektivitet, kostnadsmedvetenhet och uppmuntrar verksamhetsutveckling och innovation.

Under året genomförs planering av upphandling LOU två LSS-gruppbostadser. Både lagen om offentlig upphandling LOU, och lagen om valfrihetssystem LOV, möjliggör och reglerar hur offentlig verksamhet i Upplands-Bro köps från privata utförare.

I Upplands-Bro är valfrihet en grund där varje medborgares val ska tas till vara. Under 2023 inrättas valnämnden och under 2024 genomförs val till Europa parlamentet.

#### 4.2.2 Medborgar- och företagarfokus

*”Samtliga verksamheter utgår från tydligt medborgar- och företagarfokus. Stärka bemötandet i en positiv riktning. Alla som möter en handläggare ska mötas värdigt och samarbetsinriktat. Handläggare ska leta möjligheter och vara guidande.”*

För Upplands-Bro kommun är service och bemötande avgörande för förtroendet och lägger grunden för hur kommunen. Att ständigt fokusera på invånarnytta och ett starkt näringsliv utgör grunden för kommunens utveckling.

Under året stärks utbildning och metoder för att stärka bemötande, minska tid till svar och förenkla för medborgare- och invånare att komma i kontakt med kommunen. Genom stärkt koncernsamverkan där kommunens bolag integreras inom ramen för kommunens verksamhet säkerställs bättre och effektivare service till medborgarna och kommunens näringsliv. Införandet av ett koncerngemensamt kvalitetssystem utvecklar medborgarnytta.

#### 4.2.3 Kommunikation

*”Planer, beslut och bemötande ska ha ett medborgarfokus. Interna, externa och politiska kommunikationen behöver optimeras och effektiviseras”.*

En lyhörd offentlig service av hög kvalitet med fokus på delaktighet och nytta för medborgarna. För politiskt genomslag ses den interna och externa kommunikationen som ett kraftfullt verktyg för att driva de förändringar och förflyttningar kommunen vill åstadkomma.

Under året utvecklas Upplands-Bro kommuntidning som beskriver verksamhet, samhällsviktig information och utgår från medborgarnas behov av information.

Inriktningen för kommunens kommunikationsarbete handlar om att förenkla för invånarna att kunna få god service och även själv utföra självservice. Under året lanseras en app med syftet att optimera och förenkla för medborgare och näringsliv, appen benämns ”Upplands-bro-appen”.

E-tjänster för olika livssituationer för kommunens medborgare och näringsliv kommer fortsätta att utvecklas under året för att optimera service.

Genom kommunikationsinsatserna ovan möjliggörs en ökad transparens och kännedom om de beslut som fattas eller är på väg att fattas i kommunen.

### 4.3 Värddigt åldrande

Det övergripande målet för att skapa värddigt åldrande formuleras enligt följande:  
*”Äldreomsorgen ska utgå från individen, inte systemen Upplands-Bro blir en äldrevänlig kommun där alla delar av samhället tar hänsyn till äldres behov.”*

Att få åldras med värdighet och möjlighet att leva på sina villkor är i fokus för kommunmålet. Omsorgen om äldre ska ge möjlighet att kunna bo hemma så länge som möjligt och att själv få välja hemtjänstleverantör eller det senior-/trygghetsboende som passar bäst. Höga krav på kvalité och uppföljning ska råda.

Den äldrevänliga kommunen fortsätter att utvecklas under 2024 där ett systematiskt arbete som tillgodoser äldres möjligheter till ett värddigt liv tillgodoses.

### 4.4 Livslångt lärande

Skolan i Upplands-Bro ska vara för alla. Det övergripande målet strävar efter att skapa ett livslångt lärande med kunskap och studiero i fokus. Den psykiska ohälsan hos flickor ska under året utredas för att skapa goda förutsättningar för att förändra och förbättra livsvillkoren. Under året utvecklas metodmässighet genom förstärkta samarbeten (SSPF) som strävar efter att bryta utanförskap och istället verka för förutsättningar för barn och ungas möjligheter att lära och utvecklas. Att skapa ett livslångt lärande består i två målformuleringar.

#### 4.4.1 Ökad kvalitet, förbättrade resultat, ökad behörighet till gymnasiet

*“Ökad kvalité, förbättrade resultat och ökad behörighet till gymnasiet. Ökad trygghet och arbetsro. Stärkt psykisk hälsa och minskat utanförskap.”*

En förskola och skola där varje barn får rätt förutsättningar att lyckas. Hög kvalitet hela vägen från förskola till gymnasium som tillåter barn att utvecklas efter sina individuella förmågor. Barn är olika, likvärdiga förutsättningar ska gälla oavsett om man har lätt för sig eller har olika former av utmaningar. En mångfald av aktörer ska tillförsäkra alternativ för olika behov och preferenser. Kapaciteten ska byggas ut för att klara alla kommunens barn. Fokus på de tidiga åldrarna för att tidigt eliminera risken för att barn halkar efter.



#### 4.4.2 Ökad kvalitet, förbättrade resultat, god beredskap för arbetslivet

*”Ökad kvalitet, förbättrade resultat och en god beredskap för arbetslivet. Stärka kopplingen till näringslivet. Ökad trygghet, stärkt psykisk hälsa & minskat utanförskap”*

En skola där varje elev får förutsättningar att lyckas och bli rustad för ett framtida arbetsliv. Alla är olika och det ska därför finnas en mångfald av aktörer där barn och elever kan utvecklas efter sina individuella förmågor. Ett aktivt förebyggande arbete mot psykisk ohälsa ska också bedrivas. En bra skolgång är en avgörande faktor för människors möjligheter till egen försörjning.

### 4.5 Social hållbarhet

För att skapa ett socialt hållbart samhälle formuleras tre mål:

#### 4.5.1 Ökad egenförsörjning, samverkan och samordnade insatser, minskat utanförskap

*“Socialt utsatta områden utvecklas och ökad andel egenförsörjda. Mer och bättre samverkan med näringslivet. Tidiga samordnade insatser från skola, socialtjänst, BUP och föreningsliv för att förebygga psykisk ohälsa. Förbättra integrationen, fokus på kunskaper i svenska språket och minskat utanförskapet. Civilsamhället och trossamfunden ska förmås bli en aktiv part i integrationsarbete”*

En socialt hållbar kommun som tar vara på alla människors möjligheter och inneboende förmåga där arbete ska vara det normala, bidrag och stöd undantaget. Genom insatser och förebyggande arbete kring psykisk ohälsa nå positiva resultat. Ge stöd och hjälp när det är svårt men också ställa krav på den enskilde. Att bryta segregation och nå en lyckad integration bygger på att alla delar av samhället sammankopplas bättre för att underlätta vägen in till arbete och social delaktighet så att människor själva kan styra sina liv och uppnå sina mål.

#### 4.5.2 Förebyggande insatser, minskat utanförskap, förbättrad integration

*”Förebyggande insatser för att fånga unga på glid och utsatta i tid och motverka psykisk ohälsa. Ingen ska utsättas för hedersrelaterat våld eller förtryck, ökad trygghet och trivsel, minskad brottslighet, inga utsatta områden, minskat utanförskap och förbättrad integration och inkludering.”*

Målet handlar om att alla känner att det är tryggt att bo, leva och verka i kommunen. Unga på glid ska genom samverkan mellan skola, socialkontor, polis, fritidsverksamhet (SSPF och SIG) civilsamhälle och bostadsbolag fångas upp tidigt och få rätt stöd innan de hamnar i kriminalitet. Fler åtgärder mot våld, hedersförtryck och trakasserier. Det ska inte finnas några utsatta områden.

Tillsammans skapar Upplands-Bro trygga levnadsvillkor som på kort och lång sikt möjliggör hållbar hälsa och liv för invånarna. Rätten till frihet och personlig säkerhet är mänskliga rättigheter. Upplands-Bros utsatta område ska genom aktiva åtgärder tas bort från Polismyndighetens lista över särskilt utsatta områden

Hållbar hälsa och liv är tätt sammanflätat med kommunens vision och samtliga mål, och är ett samspel mellan olika främjande och förebyggande faktorer.

#### 4.5.3 Kultur, idrott, rekreation och friluftsliv

*”Konsserter, teater, dans, litteratur och konst ska kunna upplevas på många platser både om man själv vill stå på scen eller vara i publiken. Idrott ska ha en central plats i alla delar av kommunen och kunna utövas efter egen ambition och förutsättningar. Promenadavstånd till rekreation och grönområden.”*

Kultur och fritid är en viktig byggsten för att Upplands-Bro ska vara en trygg, attraktiv och inbjudande plats att leva på. Oavsett var man är i livet ska det finnas goda möjligheter till rörelse, idrott, kultur, rekreation och friluftsliv på nära håll. Ett aktivt föreningsliv bygger gemenskap och skapar positiva hälsoeffekter och framtidshopp.

### 4.6 Småskaligt och attraktivt samhällsbyggande

För att skapa ett småskaligt och attraktivt samhällsbyggande formuleras två målområden.

#### 4.6.1 Kvalitet och småskalighet

*”Utveckling ska ske tillsammans med invånare, företag och civilsamhället. Hela Upplands-Bro ska leva. Anpassa byggtakten till kommunens behov och stärka kommunens värden. Kvalitet i stället för kvantitet. Samhällsplanering och nybyggande ska tillföra värden för de som bor här. Småskalig bebyggelse för olika faser i livet. Antalet egna hem i förhållande till lägenheter ska öka. Vid*

*förtätning ska nya bostäder anpassas i utformning med mjuka övergångar till befintlig bebyggelse. Infrastruktur och samhällsservice ska utvecklas.»*

En attraktiv, levande och hållbar kommun med karaktär av småskalighet och landsbygd. Levande, vackra och gröna bostadsmiljöer ska präglade detaljplaner med liv och möjligheter mellan husen för aktiviteter och mötesplatser som ger effekter för gemenskap, hälsa och trygghet. Vårt kulturarv ska värnas likväl som våra aktiva jordbruk som bidrar till densamma. Inom ramen för kommunens gestaltungsplaner utvecklas kommunen på ett vackert sätt.

#### 4.6.2 Ny modell för kommunens fastigheter

*”Ny modell för styrning av kommunens fastigheter. Förändra kvoten mellan hyresrätter och egna hem med tyngdpunkt på det senare. Vara en aktiv aktör för förvärv, försäljning och nybyggnation (bestämna ägarform) Fokus på centrumutveckling.”*

2023 bildades fastighetsnämnden som ansvarar för att bereda och bevaka drift och underhåll av byggnader och yttre anläggningar, de svarar för förvaltningen av kommunens lokaler och inhyrda lokaler. Nämnden ansvarar även för lokalförsörjning innebärande att behovet av ändamålsenliga lokaler för kommunens välfärdstjänster tillgodoses. Nämnden koordinerar och följer upp bolagen så att centrumutveckling är i fokus.

Under året utvecklas lokalförsörjningsprocessen för kommunens alla verksamheter och en effektivare hantering kring skötsel, underhåll och drift tillgodoses genom en tydligare styrning och organisering.

### 4.7 Minskat klimatavtryck

Miljö- och klimatstrategin aktiverar och vägleder det övergripande miljö- och klimatarbetet år 2023–2045 i Upplands-Bro kommun och dess helägda bolag. Miljö- och klimatstrategins syfte är i första hand att effektivare styra och samordna kommunens egna verksamheter i en miljömässigt hållbar riktning.

Cirkulär ekonomi, minskat klimatavtryck och hållbar energi samt biologisk mångfald är kommunens tre prioriterade fokusområden. Till varje fokusområde hör ett eller flera kommunövergripande miljö- och klimatmål, som ligger i linje

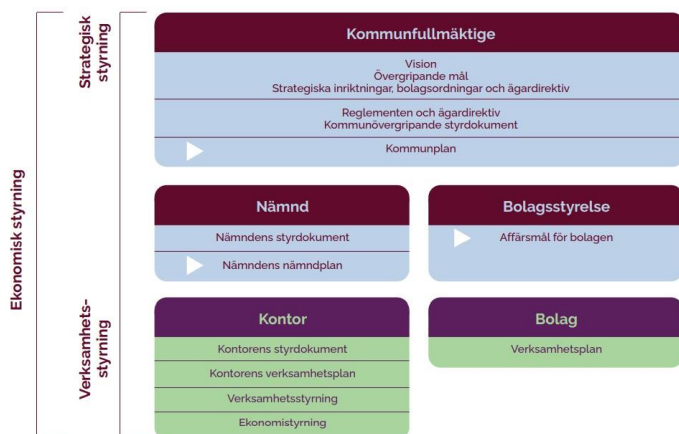
med regionala, nationella och globala miljömål. Utöver detta har Upplands-Bro kommun ytterligare två mål inom fokusområde klimat och energi: kommunen strävar efter att vara en klimatneutral organisation och att halvera sina egna klimatutsläpp till år 2030.

För att kommunen ska nå de övergripande miljö- och klimatmålen görs förstärkningar när det gäller hållbar samhällsplanering och hållbar upphandling. Kommunen gör medvetna insatser som ökar delaktigheten och kunskapsnivån kring miljöfrågor och underlättar för miljösmarta val. Kommunen söker aktivt samverkan inom organisationen och med invånare, näringsliv och civilsamhälle för att uppnå positiva synergieffekter inom alla tre hållbarhetsdimensioner.

Under året omsätts Upplands-Bros Miljö- och klimatstrategi som är en grund i att stimulera utveckling. Denna utgör en grund i kommunens utveckling, där konkurrens stimulerar även lokal och regional näringslivsutveckling och genom att ställa sociala krav och miljökrav i kommunens upphandlingar bidrar kommunen till en hållbar utveckling.

## 5 Årsvisa nämndmål och styrdokument

Vision och strategier utvecklas och uttrycks i årsvisa mål. Dessa mål uttrycks i nämndmål. Målen i sin tur genererar ett antal styrdokument som anger vad som ska göras för att nå visionen, och de övergripande målen. Dessa styrdokument kallas för aktiverande styrdokument. Dessa anger händelser eller situationer som Upplands Bro kommun vill åstadkomma genom egna initiativ. Samtliga verksamheter producerar verksamhetsplaner som tar sin utgångspunkt i nämndmålen och de övergripande målen/kommunmålen.



Figur 2. Struktur för styrning och ledning.

## Kommunplan, nämndplaner och verksamhetsplaner



## 6 God ekonomisk hushållning



### 6.1 Mål och riktlinjer för god ekonomisk hushållning

1. Överskottet i Upplands-Bro ska över tiden uppgå till 2 % av verksamhetens nettokostnader. Vid överskott kan medel reserveras till kommunens resultatutjämningsreserv.
2. Reserverade medel ur resultatutjämningsreserven, som kommunen tidigare avsatt, kan användas för att utjämna konsekvenserna av minskade intäkter över en konjunkturcykel. Upp till 35 % av tidigare reserverade medel kan användas under ett enskilt budgetår.
3. Kommunens skattesats ska vara oförändrad.
4. Kommunens ersättningsinvesteringar ska finansieras med egna medel. Endast nyinvesteringar får finansieras med lån.
5. Befintliga lån som kommunen har omsatts under planperioden.
6. Upplands-Bro ska vara en kommun som växer. Kommunen ska planera, bygga och underhålla sina anläggningar för långsiktig brukbarhet, minskad

miljöbelastning, bibehållen funktion och bibehållet värde under anläggningarnas livslängd.

7. Målen inom nämndernas verksamhet anger vad som ska uppnås inom givna ekonomiska ramar. Verksamheterna ska hålla sin budget och drivas inom de ekonomiska ramarna som beslutats, kvalitativt, effektivt och med stor kostnadsmedvetenhet.

## 7 Planeringsförutsättningar



### 7.1 Samhällsekonomiska förutsättningar

Den höga inflationen i Sverige förväntas fortsätta under resten av 2023 och man bedömer att den inte kommer ned till centralbankernas inflationsmål förrän i slutet av 2023 eller långt in i 2024. Sveriges KPI-inflation för år 2023 beräknas bli högre än många av övriga OECD länder. Detta beror på att de svenska hushållen har förhållandevis höga bostadslån samt lån med mycket kort bindningstid. Det gör att ränteökningar får en större effekt jämfört med många andra länder. I de tidigare prognoserna från SKR förväntade man sig en snabbare och mer tillfällig inflationsökning medan man nu beskriver att det finns en stor osäkerhet kring utvecklingen framåt och att man ser att den perioden då vi kommer behöva förhålla oss till högre inflation förlängs framåt i tiden jämfört med de prognoser man gjort tidigare. Sveriges ekonomi går nu in i en lågkonjunktur.



Bostadspriserna och nybyggnationen minskade betydligt under slutet av 2022. Inledningsvis 2023 verkar fallen ha avstannat, men SKR räknar ändå med att bostadsinvesteringarna kommer att minska med nästan 20 procent i år. Denna förändring märks även av i Upplands-Bro kommun. Vi har en fortsatt ökad befolkningstillväxt men den har i senaste prognosen från början av 2023 skruvats ner från tidigare prognoser. Byggnation av nya bostadsområden flyttas fram i tid eller pausas utifrån att produktionskostnaderna ökar på grund av inflationen. Att genomföra större investeringar blir mer kostsamt då räntekostnaderna påverkar kostnaden för investeringen.

Utbyggnadstakten stannar av, detta gör att vårt skatteunderlag inte ökar i samma takt som man tidigare bedömt. Upplands-Bro kommun är en tillväxt kommun men när vi som kommun har en ökad tillväxttakt över 1,2% får vi ett extra bidrag per tillkommande ytterligare person på 63 720 kr per person. När vi nu ser en minskande ökning får det en stor effekt på våra förväntade skatteintäkter.

Att efterfrågan minskar i år innebär att många företag behöver anpassa sina kostnader. Samtidigt behöver de göra en avvägning mellan att anpassa sig till lågkonjunkturen på kortare sikt. Det handlar om den mer strukturella kompetensbristen och storleken på personalstyrkan. Det är stora kostnader involverade i att rekrytera personal och det finns stora matchningsproblem mellan utbud och efterfrågan på arbetsmarknaden. Arbetslösheten bedöms tillfälligt öka till 9,0 procent 2024 innan den faller tillbaka igen.

|                        | 2022 | 2023 | 2024 | 2025 | 2026 |
|------------------------|------|------|------|------|------|
| BNP %                  | 2,7  | -1,0 | 1,6  | 3,3  | 2,6  |
| Relativ arbetslöshet % | 7,5  | 8,1  | 9,0  | 8,6  | 7,7  |
| Arbetade timmar        | 2,4  | 0,8  | 0,6  | 2,0  | 1,7  |
| KPIF %                 | 7,7  | 5,4  | 1,8  | 1,8  | 2,0  |

Källa:(SKR)

## 7.2 Förväntad befolkningsutveckling

Kommunens befolkningsprognos och bedömningen av befolkningen den 1 november respektive år ligger till grund för de ekonomiska förutsättningarna.

Befolkningsprognosen visar att kommunen beräknas växa till cirka 32 800 invånare sista december 2024.

### 7.3 Förväntad utveckling av skatter och generella bidrag

Kommunen använder sig av Sveriges Kommuner och Regioners (SKR) prognoser för skatteunderlaget och förändringar i utjämning och statsbidrag. SKR gör en bedömning om den samhällsekonomiska utvecklingen och kommer fram till en prognos över utvecklingen för kommunsektorn. Upplands-Bro kommun justerar den prognosen med en egen prognos över befolkningen med utgångspunkt från den befolkningsprognos som tas fram i april/juni varje år.

| Mkr                      | Budget 2023   | Plan 2024     | Plan 2025     | Plan 2026     |
|--------------------------|---------------|---------------|---------------|---------------|
| Skatteintäkter           | 1502,0        | 1603,1        | 1713,2        | 1814,1        |
| Inkomstutjämning         | 333,5         | 338,1         | 337,3         | 356,6         |
| Kostnadsutjämning        | 129,5         | 110,7         | 103,1         | 124,9         |
| Regleringsbidrag/-avgift | 48,3          | 72,9          | 54,1          | 42,0          |
| LSS-utjämning            | -34,7         | -44,2         | -44,7         | -45,5         |
| Fastighetsavgift         | 53,7          | 54,4          | 54,4          | 54,4          |
| <b>Summa intäkter</b>    | <b>2032,3</b> | <b>2135,0</b> | <b>2217,4</b> | <b>2346,5</b> |

### 7.4 Prognos över pensionskostnaderna

KPA:s pensionsprognos används vid bedömning för utvecklingen av pensionskostnaderna i kommunen. Pensionskostnaderna ökar kraftigt för 2023 och 2024 för att sedan landa på mer balanserad nivå. Orsaken till detta är avtalen på arbetsmarknaden som kräver större avsättningar under perioden 2023-2024 samt den höga inflationen. För Upplands-Bro innebär det att:

| Mkr   | 2023         | 2024         | 2025         | 2026         |
|---|--------------|--------------|--------------|--------------|
| Pensionskostnad som regleras via PO-pålägg          | 126,0        | 137,7        | 82,9         | 82,4         |
| Gamla utbetalningar, ÖK-SAP                         | 29,7         | 32,1         | 32,3         | 31,7         |
| Finansiell kostnad                                  | 25,9         | 30,8         | 12,5         | 8,9          |
| <b>Pensionskostnad inklusive särskild löneskatt</b> | <b>181,6</b> | <b>200,6</b> | <b>127,7</b> | <b>123,0</b> |

## 7.5 Finansiering

Borgensavgift på 0,35 % uttas av Upplands-Brohus och Upplands-Bro Kommunfastigheter för lån med kommunal borgen som säkerhet.

Kommunen har en relativt god likviditet. Den beslutade låneramen för 2023 uppgår till 650 miljoner kronor. För att klara investeringsbehovet 2024 behöver ramen utökas med 175 miljoner kronor. Med anledning av de ökade räntenivåerna bedöms kommunens räntekostnader öka med cirka 10 miljoner kronor 2024.

## 7.6 Resultatutjämningsreserv

Kommuner kan reservera medel till en resultatutjämningsreserv inom ramen för balanskravutredningen och eget kapital. Reservering till resultatutjämningsreserv får göras för att utjämna intäkter över en konjunkturcykel med högst ett belopp som motsvarar det lägsta av antingen den del av årets resultat eller den del av årets resultat efter balanskravsjusteringar (enligt lagen om kommunal redovisning) som överstiger 1 % av summan av skatteintäkter samt generella statsbidrag och kommunal ekonomisk utjämning eller 2 % av summan av skatteintäkter samt generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning om kommunen eller landstinget har ett negativt eget kapital, inklusive ansvarsförbindelse för pensionsförpliktelser.

Upplands-Bro kommun har ett positivt eget kapital inklusive ansvarsförbindelsen för pensionsförpliktelserna.

I budgeten för 2024 planeras för att resultatutjämningsreserven nyttjas med 57,9 miljoner kronor.

## 8 Ägardirektiv



### 8.1 Generella ägardirektiv för Upplands-Bro Kommunföretag AB med dotterbolag

Upplands-Bro Kommunföretag AB och dess dotterbolag, nedan kallad bolagen, är organ för kommunens verksamhet och således underordnade Upplands-Bro Kommun. Kommunens verksamheter, som bedrivs i bolagsform, utgör en del av den totala kommunala verksamheten. Bolagen finns för att kommunen finns.

Det är de boende och verksamma i Upplands-Bro som utgör grunden för hur kommunen och bolagen formas och utvecklas. Medborgarnas röst och engagemang ska höras och tas tillvara.

Bolagen ska med sina verksamheter bidra till att utveckla Upplands-Bro kommun till en attraktiv boende- och verksamhetsort. Bolagens verksamhet ska grundas på kommunplanen, aktivt samhällsansvar och samtidigt bedriva verksamheten enligt affärsmässiga principer.

Bolagen ska samverka med kommunen enligt bolagspolicy och grundläggande ägardirektiv. Bolagen ska ta aktivt ansvar för att utveckla samverkan med kommunen i syfte att effektivisera verksamhet och höja servicenivån till invånarna. Bolagens ägardirektiv ska därav i grunden ta avstamp från koncernnytta samt den samlade styrningen och styrmodellen för Upplands-Bro Kommun. Ägardirektiven för respektive bolag tar därutöver utgångspunkt i det specifika bolagets huvudsakliga verksamhet.

Kommunens arkivreglemente och reglemente för intern kontroll ska följas av bolagen. Bolagen ska i sin planering, rapportering och uppföljning av verksamheten integreras med kommunens styr- och ledningssystem. Bolagen förbinder sig också att fullgöra övriga uppgifter och skyldigheter som överlämnas till bolaget av kommunen. Om någon av parterna påkallar det, ska särskilt avtal träffas om villkoren för sådana uppdrag. Vid den händelse att något av de givna ägardirektiven för respektive dotterbolag kommer i konflikt med ett ägardirektiv från annat dotterbolag, ska moderbolaget tillfrågas.

Bolagen ska (utöver vad som framgår av avsnitt 8.1.1) till kommunen lämna de uppgifter som av kommunen bedöms nödvändiga för upprättandet av årsredovisning och delårsrapport enligt lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning samt till övriga rapporteringstillfällen som beslutats av kommunen. Bolagen ska därvid uppmärksamma kommunen på viktigare omständigheter och förändringar som kan inverka på bolagens verksamhet.

Bolagen ska till kommunen lämna de uppgifter som av kommunen bedöms nödvändiga för upprättande av kommunens budget.

Bolagen ska följa de av kommunen fastställda anvisningar, tidplaner och redovisningsprinciper som kommunen tillämpar.

Bolagen ska medverka i arbetet med att se över befintliga avtal mellan kommunen och bolagen.

### 8.1.1 Finansiella krav, social hållbarhet och miljömässig hållbarhet

#### *Finansiella krav på bolagen*

Bolagen ska bedriva verksamhet utifrån en grundsyn om ekonomisk och finansiell hållbarhet. Bolagens verksamhet ska bedrivas på de grunder som anges i bolagsordningen för respektive bolag, under iakttagande av det kommunala ändamålet med verksamheten. Bolagen ska drivas på ett sätt som vårdar insatt kapital och ger skälig avkastning enligt respektive bolags ägardirektiv med hänsyn till de risker som verksamheten innebär.

Bolagen ska fastställa en budget för 2024.

Bolagen ska i årsredovisningen, utöver vad som anges i aktiebolagslagen, redovisa hur verksamheten bedrivits och utvecklats mot bakgrund av det kommunala syftet med densamma. Tidplanen för upprättande av bolagens årsredovisningar och delårsbokslut ska samordnas med kommunens tidsplan.

Kommunens revisorer granskar hur Kommunstyrelsen fullgör sina ålägganden såvitt avser de kommunala bolagen. Kommunens revision ska vara samordnad med företagens. Det innebär att två av kommunens revisorer också ska väljas till lekmannarevisorer i bolagen.

#### *Social hållbarhet*

Kommunens bolag ska aktivt bidra till att skapa ett socialt hållbart samhälle. Bolagens fokus ska vara att skapa en trygg kommun där social oro och otrygghet förebyggs. Fokus ska vara på centrumutveckling med fler etableringar och arbetsplatser.

En av kommunens viktigaste uppgifter är att bidra till att dess invånare känner sig trygga i sin vardag. Insatser ska utgå från invånaren vilket innebär att delaktighetsinsatser där bolagens hyresgäster engageras är prioriterat. Vidare ska bolagen fortsatt prioritera det redan pågående trygghetsarbetet med ytterligare satsningar; till exempel genom att förbättra belysning, hålla undan skräp, ta bort sly och växtlighet som skapar otrygghet i form av mörker och skymda områden samt samverkan med såväl kommun som berörda aktörer. Bolagen ingår som aktiv part i kommunens EST (effektiv samordning för trygghet) arbete.

Vidare ska bolagen vara en aktiv part i det arbete som polisen påbörjat med fler kameror i kommunen på strategiskt utvalda platser samt arbete med relationsskapande åtgärder och trygghetsskapande åtgärder på gator och torg. Bolagen stärker bevakningen i kommunen på strategiskt utvalda platser områden vid lämpliga tider på dygnet. Åtgärderna är ett samspel mellan polisen, kommunen, de kommunala bolagen och externa aktörer för en ökad social hållbarhet.

### *Miljöhänsyn*

Kommunens bolag ska vara med och skapa ett långsiktigt ekologiskt hållbart samhälle. Bolagens personal ska ha kunskap och hög medvetenhet om kommunens och verksamhetens miljö- och klimatarbete. Kommunens miljö- och klimatstrategi med tillhörande mål ska implementeras i samtliga bolag som därutöver kan lägga till egna och specifika miljömål för respektive bolag.

### *Inhämtande av Kommunfullmäktiges ställningstagande*

Innan beslut fattas eller åtgärder vidtas i bolagen som är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt ska Kommunfullmäktige beredas möjlighet att ta ställning. Detta gäller bland annat följande:

- Ändring av bolagsordning
- Ändring av aktiekapital
- Fusion av företag
- Förvärv eller bildande av dotterbolag
- Nyproduktion högre än 50 mnkr
- Försäljning eller likvidation av dotterbolag
- Köp eller försäljning av fast egendom för högre belopp än 50 mnkr per år eller högre än 10 mnkr per objekt.
- Sammanhållna renoveringsobjekt högre än 100 mnkr.

## **8.2 Ägardirektiv till Upplands-Bro Kommunföretag AB**

Moderbolaget ska äga och förvalta aktier och andelar i kommunens bolag.

Moderbolagets syfte är att inom Upplands-Bro kommun och inom ramen för av

kommunen givna direktiv enligt god praxis och med optimalt resursutnyttjande genom sitt ägande samordna verksamheterna i dess dotterbolag.

Moderbolaget får inte bedriva verksamhet som inte är förenlig med bolagsordningen. Moderbolaget får inte heller bedriva verksamhet som inte är förenlig med den kommunala kompetensen. Moderbolaget ska inte utöva myndighetsutövning mot enskilda eftersom det är en uppgift för kommunen.

Moderbolaget ska skapa nytta för kommunen och dess invånare. Koncernnytta och helhetssyn ska genomsyra moderbolagets verksamhet. Det är därför naturligt att bolagskoncernens verksamheter samordnas med kommunens övriga verksamheter så långt det är möjligt och lämpligt. Moderbolaget ska i sin verksamhet samordna och samverka med kommunens övriga nämnder och bolag i syfte att främja det som är mest ändamålsenligt utifrån hela kommunens perspektiv.

Ägarstyrningen över moderbolaget handlar ytterst om att medverka till att kommunfullmäktiges mål genomförs. Det förutsätts ske genom en aktiv och närvarande dialog och ett konstruktivt och främjande arbetssätt.

- Verka styrande och samordnande i dialogen mellan ägare och dess bolag
- Tydliggöra ägarens mål med verksamheten och att stödja dotterbolagen i genomförande.
- Utöva en aktiv ägarstyrning och löpande utvärdera verksamheterna och verksamhetsformerna i dotterbolagen samt bolagens mål och strategier, hur dessa överensstämmer med kommunens övriga verksamheter samt hur bolagsverksamheterna sköts av respektive bolagsstyrelse och bolagsledning.
- Upprätta ägardirektiv av operativ karaktär, som inte utgör direktiv av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt, i syfte att utöva en aktiv ägarstyrning.
- Arbeta aktivt för öka koncernsamverkan mellan kommunen och dess bolag
- Arbeta aktivt för en ökad effektivisering inom bolagskoncernens verksamheter.



- Säkerställa långsiktig ekonomisk hållbarhet i samtliga bolags verksamheter.
- Ha system för en egen uppföljning som kompletterar den uppföljning som utförs av kommunstyrelsen och andra tillsynsmyndigheter.
- Ha uppföljningsbara resultatindikatorer med årliga målvärden kopplade till kommunens övergripande mål.
- I tertial- och årsbokslut redovisa väsentliga slutsatser av genomförd uppföljning och strategiska åtgärder med anledning av uppföljning och ekonomiskt utfall samt i tertialbokslut redovisa årsprognos.

### **8.3 Ägardirektiv till Upplands-Bro Kommunfastigheter AB**

Bolaget ägs av Upplands-Bro kommunföretag AB (nedan kallat moderbolaget), som ägs av Upplands-Bro kommun.

Bolaget är en del av kommunens verksamhet. Bolaget ska i sin verksamhet beakta detta. Syftet med kommunens ägande av bolaget är att denna tillsammans med kommunens övriga verksamheter ska skapa nytta för kommunen och dess invånare.

Koncernnytta och helhetssyn ska genomsyra bolagets verksamhet. Det är därför naturligt att bolagsverksamheten samordnas med kommunens övriga verksamheter så långt det är möjligt och lämpligt. Det enskilda bolaget ska i sin verksamhet samverka med kommunens övriga nämnder och bolag i syfte att främja det som är mest ändamålsenligt utifrån hela kommunens perspektiv. Bolagets förhållande till kommunen regleras, förutom i kommunallagen och kommunstyrelsens reglemente, också genom av kommunfullmäktige beslutad bolagsordning och ägardirektiv. Styrelsen för Upplands-Bro Kommunföretag AB får även besluta om särskilda ägardirektiv av operativ natur om det inte innefattar en fråga av principiell beskaffenhet och inte är av annan större vikt. Bolagets styrelse och VD ska lyda under beslutade direktiv i den mån direktiven inte står i strid med tvingande bestämmelser i aktiebolagslagen eller annan lag eller förordning. Dessa direktiv verkställs därefter genom en extra bolagsstämma för bolaget. Moderbolaget ska fortlöpande hållas informerad av bolaget om dess verksamhet och ekonomi. Bolaget ska tertialvis, eller när så är påkallat, redovisa

bolagets ställning och resultat till moderbolaget och kommunstyrelsen. Moderbolaget och kommunstyrelsen har rätt att ta del av bolagets handlingar och räkenskaper samt i övrigt inspektera bolaget och dess verksamhet. Bolaget ska initiera möten med moderbolaget om omständigheterna så påkallar.

VD för bolaget ska underställa frågor av strategisk karaktär som kan ha påverkan för kommunkoncernen. Kommundirektören, tillika VD i moderbolaget avgör om en fråga ska underställas kommunstyrelsen/Upplands-Bro Kommunfastigheter AB, för vidare beredning.

Bolaget uppdras att i samarbete med AB Upplands-Brohus samt moderbolaget analysera förutsättningarna för en avyttring av centrumfastigheter för att möjliggöra en utveckling av centrumanläggningarna i Kungsängen och Bro. Utredningen ska analysera och identifiera de fastigheter som skulle vara aktuella för en avyttring, beskriva de förväntade konsekvenserna ur både ekonomiskt, verksamhetsmässigt och medborgarperspektiv. Analysen ska resultera i en rekommendation gällande vilka fastigheter som skulle vara aktuella för avyttring, faktorer som behöver beaktas, förslag på lämplig paketering av fastigheter för att optimera förutsättningarna för en eventuell försäljning samt eventuella ytterligare omständigheter som bör beaktas vid en eventuell avyttring. Utredningen ska vara genomförd och redovisas till kommunstyrelsen senast första kvartalet 2024.

Utöver ovan direktiv har bolaget till uppgift att;

- ha en avkastning på 3,7 % på eget kapital.
- lämna koncernbidrag i den omfattning som resultatet tillåter.
- betala en marknadsmässig borgensavgift för de externa lån med kommunal borgen som säkerhet som Upplands-Bro Kommunfastigheter har. Borgensavgift utgår på den lånevolym som bolaget har vid ingången av 2024 samt nya lån som bolaget tecknar under året och uppgår till 0,35 % ändra.
- öka kundnöjdheten och värdera genom NKI.
- arbeta aktivt för trivsamma utemiljöer och verka för ökad trygghet i och runt fastigheterna.

- schablondelen i gällande hyressättningsmodell får uppräknas med 0 % inför 2024.
- låta uppföra/förvärva nya förskolor, skolor och verksamhetslokaler som efterfrågas av kommunen.
- vara en aktiv aktör för förvärv, försäljning och nybyggnation av förskolor, skolor och verksamhetslokaler efter önskemål från kommunen.
- säkerställa långsiktig och ekonomiskt hållbar strategi för underhåll av kommunens samhällsfastigheter.

#### **8.4 Ägardirektiv till AB Upplands-Brohus**

Bolaget ägs av Upplands-Bro kommunföretag AB (nedan kallat moderbolaget), som ägs av Upplands-Bro kommun.

Bolaget är en del av kommunens verksamhet. Bolaget ska i sin verksamhet beakta detta. Syftet med kommunens ägande av bolaget är att denna tillsammans med kommunens övriga verksamheter ska skapa nytta för kommunen och dess invånare.

Koncernnytta och helhetssyn ska genomsyra bolagets verksamhet. Det är därför naturligt att bolagsverksamheten samordnas med kommunens övriga verksamheter så långt det är möjligt och lämpligt. Det enskilda bolaget ska i sin verksamhet samverka med kommunens övriga nämnder och bolag i syfte att främja det som är mest ändamålsenligt utifrån hela kommunens perspektiv. Bolagets förhållande till kommunen regleras, förutom i kommunallagen och kommunstyrelsens reglemente, också genom av kommunfullmäktige beslutad bolagsordning och ägardirektiv. Styrelsen för Upplands-Bro Kommunföretag AB får även besluta om särskilda ägardirektiv av operativ natur om det inte innefattar en fråga av principiell beskaffenhet och inte är av annan större vikt. Bolagets styrelse och VD ska lyda under beslutade direktiv i den mån direktiven inte står i strid med tvingande bestämmelser i aktiebolagslagen eller annan lag eller förordning. Dessa direktiv verkställs därefter genom en extra bolagsstämma för bolaget. Moderbolaget ska fortlöpande hållas informerad av bolaget om dess verksamhet och ekonomi. Bolaget ska tertialvis, eller när så är påkallat, redovisa bolagets ställning och resultat till moderbolaget och kommunstyrelsen. Moderbolaget och kommunstyrelsen har rätt att ta del av bolagets handlingar och

räkenskaper samt i övrigt inspektera bolaget och dess verksamhet. Bolaget ska initiera möten med moderbolaget om omständigheterna så påkallar.

VD för bolaget ska underställa frågor av strategisk karaktär som kan ha påverkan för kommunkoncernen. Kommundirektören, tillika VD i moderbolaget avgör om en fråga ska underställas kommunstyrelsen/Upplands-Bro Kommunfastigheter AB, för vidare beredning.

Bolaget uppdras att i samarbete med Upplands-Bro Kommunfastigheter AB samt moderbolaget analysera förutsättningarna för en avyttring av centrumfastigheter för att möjliggöra en utveckling av centrumanläggningarna i Kungsängen och Bro. Utredningen ska analysera och identifiera de fastigheter som skulle vara aktuella för en avyttring, beskriva de förväntade konsekvenserna ur både ekonomiskt, verksamhetsmässigt och medborgarperspektiv. Analysen ska resultera i en rekommendation gällande vilka fastigheter som skulle vara aktuella för avyttring, faktorer som behöver beaktas, förslag på lämplig paketering av fastigheter för att optimera förutsättningarna för en eventuell försäljning samt eventuella ytterligare omständigheter som bör beaktas vid en eventuell avyttring. Utredningen ska vara genomförd och redovisas till kommunstyrelsen senast första kvartalet 2024.

Utöver ovan direktiv har bolaget till uppgift att;

- Ha en direktavkastning på minst 2,7 % på fastigheternas marknadsvärde.
- Grunda verksamheten på samhällsansvar, affärsmässighet, långsiktig ekonomisk planering och styrka.
- Genom lönsamhet i den dagliga driften och förvärv, nybyggnation och försäljning av fastigheter upprätthålla en inriktning om 20 % i soliditet över perioden 2020-2030.
- Ha en avkastning som ger möjlighet att årligen lämna ett koncernbidrag som motsvarar en avkastning på insatt kapital, före skatt, med den genomsnittliga statslåneräntan under föregående räkenskapsår med tillägg av 1 %.

- Betala en marknadsmässig borgensavgift för de externa lån med kommunal borgen som säkerhet som Upplands-Brohus har. Borgensavgift utgår på den lånevolym som bolaget har vid ingången av 2024 samt nya lån som bolaget tecknar under året och uppgår till 0,35 %.
- Genomlys behov, uppföra och tillhandahålla fler trygghetsbostäder och seniorboenden i blandade upplåtelseformer både i Bro och i Kungsängen.
- Arbeta aktivt med trygghetsskapande åtgärder för att förebygga social oro och utanförskap i samverkan med andra berörda aktörer.
- Utveckla Bro centrum i strävan att öka andel arbetsplatser, attrahera goda verksamheter som bidrar till centrumutveckling.
- Utveckla Kungsängens centrum genom ökad samordning och genom ett aktivt deltagande i centrumföreningen.
- Ombilda delar av hyresbeståndet i Upplands-Bro kommun.
- Intensifiera arbetet för att motverka oriktiga hyresförhållanden.
- Säkerställa långsiktig och ekonomiskt hållbar strategi för underhåll av kommunens allmännyttiga bostadsbestånd, samt övrigt fastighetsbestånd i bolagets verksamhet.

### **8.5 Styrning och ledning kommunens helägda bolag**

Upplands-Bros främsta styrande dokument, kommunplan och tillhörande budget, fastställs årligen av kommunfullmäktige. Kommunplan och budget gäller för samtliga bolag, jämte ägardirektiv, bolagspolicy och bolagsordningar som beskriver ansvarsfördelning. På ägarens uppdrag, genom moderbolaget, ska bolagen årligen med utgångspunkt i kommunplan och budget utarbeta en plan som innehåller en beskrivning av hur bolaget kommer att arbeta för att uppnå kommunfullmäktiges mål och uppdrag. Bolagen ska månadsvis följa upp genomförandet av planer och det ekonomiska utfallet i rapporter som behandlas i respektive bolagsstyrelse samt i moderbolagets styrelse. Vid avvikelser ska rapporterna också behandla åtgärder som vidtas för att säkerställa att målen nås och resultatkrav uppnås.

Samtliga bolag ska ha invånarnas bästa för ögonen. Arbetet i bolagen ska bedrivas med hänsyn till att samtliga kommunfullmäktiges mål uppfylls, inte bara de som rör det specifika bolaget. Suboptimering ska undvikas, och ett bolags måluppfyllelse ska inte ske på bekostnad av andra bolags eller nämnders förmåga att nå sina mål. Moderbolagets styrelse ska agera som ägarens förlängda arm och ansvarar för att utvecklad samordning sker mellan bolagen och ägaren samt säkerställa att möjliga synergier tillvaratas. Där det är möjligt att nyttja resurser gemensamt ska så ske. Bolagen ska också i dialogen med moderbolagets styrelse särskilt påtala sådana förändringar i regelverk och organisation som skulle kunna gynna ett effektivare och mer sammanhållet Upplands-Bro kommun och aktivt föreslå områden där ytterligare samordning kan stärka kommunens effektivitet eller måluppfyllelse.

VD i bolagen ska genomföra, följa upp, analysera och vidta åtgärder utifrån bolagsstyrelsens beslut. Moderbolaget kan och ska uppdra bolagens VD att genomföra uppdrag och verkställa beslut i enlighet med ägarens direktiv och intressen. Moderbolagets VD ansvarar för uppföljning samt dialog med Kommunstyrelse samt Kommunfullmäktige.

Bolagens VD ska bistå bolagsstyrelsen i dess arbete genom att upprätta nödvändiga underlag för bolagsstyrelsens beslut, samt genom att kontinuerligt följa upp och utveckla verksamheten och svara för erforderlig rapportering till bolagsstyrelse.

Bolagens VD har en skyldighet att informera bolagsstyrelserna samt VD i moderbolaget samt väcka förslag till åtgärder om beslut krävs för att hantera risker för att målen inte nås eller budget inte hålls.

Kommunfullmäktige är ytterst ansvarig för kommunkoncernens samlade förvaltning.

Bolagens styrelser ska i instruktion och delegationsordning närmare reglera bolagens VD's befogenheter. Samtliga tjänstemän i Upplands-Bro kommunkoncern verkar på uppdrag av en nämnd eller bolagsstyrelse, och fattar beslut enbart genom delegation eller genom att beslutsfattandet utgör verkställighet.

## 9 Budget med ekonomisk plan

### 9.1 Resultatbudget

| Mnkr                                       | 2023          | 2024          | 2025          | 2026          |
|--|---------------|---------------|---------------|---------------|
| Nämndernas budgetramar                     | 1972,0        | 2064,7        | 2126,3        | 2216,2        |
| Avgår internränta                          | -10,6         | -10,6         | -10,6         | -10,6         |
| Pensionskostnader, ej reglerat i PO-pålägg | 72,5          | 88,9          | 45,6          | 30,6          |
| Kommunstyrelsen – oförutsett               | 20,0          | 5,0           | 5,0           | 5,0           |
| <b>Summa verksamhetens nettokostnader</b>  | <b>2053,9</b> | <b>2148,0</b> | <b>2181,4</b> | <b>2256,3</b> |
| Skatteintäkter                             | 1502,0        | 1603,1        | 1713,2        | 1814,1        |
| Inkomstutjämning                           | 333,5         | 338,1         | 337,3         | 356,6         |
| Kostnadsutjämning                          | 129,5         | 110,7         | 103,1         | 124,9         |
| Regleringsbidrag                           | 48,3          | 72,9          | 54,1          | 42            |
| LSS-utjämning                              | -34,7         | -44,2         | -44,7         | -45,5         |
| Fastighetsavgift                           | 53,7          | 54,4          | 54,4          | 54,4          |
| Utökning statsbidrag                       | 12,5          | 0             | 0             | 0             |
| <b>Summa skatteintäkter och bidrag</b>     | <b>2044,9</b> | <b>2135</b>   | <b>2217,4</b> | <b>2346,5</b> |
| Finansnetto                                | -23,0         | -44,8         | -37,6         | -37,6         |
| <b>Summa finansiering</b>                  | <b>2021,8</b> | <b>2090,2</b> | <b>2179,8</b> | <b>2308,9</b> |
|  |               |               |               |               |
| <b>Årets resultat</b>                      | <b>-32,1</b>  | <b>-57,9</b>  | <b>23,4</b>   | <b>77,6</b>   |

## 9.2 Nämndernas ramar, sammanställning för 2024

| Nämndernas ramar,<br>sammanställning för 2023,<br>Tkr | Budgetram 2023, inkl<br>kapitalkostnader | Totalt<br>förändring | Budgetram 2024<br>inkl.<br>kapitalkostnader |
|---|--|----------------------|---|
| Revision  | 1 400                                    | 50                   | 1 450                                       |
| Kommunstyrelsen                                       | 164 900                                  | 10 400               | 175 300                                     |
| Fastighetsnämnden                                     | 0  | 0                    | 0   |
| Bygg- och miljönämnden                                | 6 000                                    | 200                  | 6 200                                       |
| Gymnasie- och<br>vuxenutbildningsnämnden              | 192 746                                  | 9 554                | 202 300                                     |
| Kultur- och fritidsnämnden                            | 100 150                                  | 1 950                | 102 100                                     |
| Socialnämnden   | 272 054                                  | 9 546                | 281 600                                     |
| Ekonomiskt bistånd                                    | 24 400                                   | 800                  | 25 200                                      |
| Tekniska nämnden                                      | 79 200                                   | 6 700                | 85 900                                      |
| Utbildningsnämnden                                    | 856 600                                  | 35 100               | 891 700                                     |
| Äldre- och omsorgsnämnden                             | 274 500                                  | 18 450               | 292 950                                     |
| <b>SUMMA</b>  | <b>1 971 950</b>                         | <b>92 750</b>        | <b>2 064 700</b>                            |



### 9.3 Investeringsbudget

| Tkr                                       | Budget 2024    | Plan 2025      | Plan 2026      |
|---|----------------|----------------|----------------|
| KS-oförutsett                             | 20 000         | 20 000         | 20 000         |
| Kommunstyrelsen                           | 12 565         | 8 500          | 7 500          |
| Fastighetsnämnden                         | 0              | 0              | 0              |
| Bygg- och miljö- och nämnden              | 100            | 100            | 100            |
| Gymnasie- och arbetslivsnämnden           | 2 800          | 1 500          | 1 500          |
| Kultur- och fritidsnämnden                | 4 000          | 3 100          | 3 000          |
| Socialnämnden                             | 3 000          | 1 250          | 1 250          |
| Tekniska nämnden                          | 44 000         | 39 000         | 52 500         |
| Utbildningsnämnden                        | 5 000          | 5 000          | 5 000          |
| Äldre- och omsorgsnämnden                 | 660            | 700            | 400            |
| <b>Summa</b>                              | <b>92 125</b>  | <b>79 150</b>  | <b>91 250</b>  |
| <b>Avgiftsfinansierade verksamheterna</b> |                |                |                |
| Avfallsverksamheten                       | 4 500          | 2 500          | 2 000          |
| VA-verksamheten                           | 129 800        | 140 500        | 66 200         |
| <b>Summa</b>                              | <b>134 300</b> | <b>143 000</b> | <b>68 200</b>  |
| <b>SUMMA TOTALT</b>                       | <b>226 425</b> | <b>222 150</b> | <b>159 450</b> |

#### Kommunstyrelsen

- Oförutsett
- IT-investeringar
- Digitalisering

- Omdaning Bro
- Nytt ekonomisystem
- Internservice

#### **Gymnasie- och arbetslivsnämnden**

- Inventarier och utrustning
- Transportenheten
- Servicegruppen

#### **Kultur- och fritidsnämnden**

- Underhåll verksamhetsanpassningar av fastigheter fritid och kultur
- Rörbyte och skurmaskin simhallen
- Bassänglyft
- Utveckling Hällkana- förstudie

#### **Socialnämnden**

- Funktionsnedsättning
- Vuxen
- Barn/Unga/Familj
- Socialpsykiatri
- Arbete och försörjning\*

#### **Tekniska nämnden**

- Belysning
- Brorenoveringar
- Bulleråtgärder

- Beläggning
- Vägvisningsplan för cykel
- Parkeringsåtgärder
- Trafik och tillgänglighet
- Trygghetsskapande åtgärder
- Rekreationsytor
- Markutrustning möblering i offentliga rummet
- Nytt GIS-system

#### **Utbildningsnämnden**

- Inventarier och utrustning förskolor och skolor

#### **Äldre- och omsorgsnämnden**

- Hemtjänst
- Vård och Omsorgsboende
- Förebyggande enheten

#### **Avfall**

- Behållare FNI
- Underhåll befintlig KLC
- Nya containrar KLC
- VA
- Nytt fordon
- Diverse maskiner
- Nya ledningar ospec och ledningsreovering servis

- Utökat VA-verksamhetsområde
- Tillskottsvatten
- LPS-pumpar ospec
- Pumpstationer

## 9.4 Exploateringsbudget

| (tkr)                                  | År 2024                 |                         | År 2025                 |                         | År 2026                 |                         |
|--|-------------------------|-------------------------|-------------------------|-------------------------|-------------------------|-------------------------|
| Exploaterings-<br>/genomförandeprojekt | Kostnader<br>& utgifter | Intäkter &<br>inkomster | Kostnader<br>& utgifter | Intäkter &<br>inkomster | Kostnader<br>& utgifter | Intäkter &<br>inkomster |
| Tegelhagen                             | 884                     | 200                     | 350                     | 200                     | 350                     | 200                     |
| Trädgårdsstaden                        | 48 883                  | 19 480                  | 16 202                  | 13 480                  | 19 142                  | 102 073                 |
| Ringvägen                              | 250                     | 0                       | 2250                    | 0                       | 0                       | 0                       |
| Viby                                   | 48 576                  | 48 576                  | 48 576                  | 48 576                  | 48 576                  | 48 576                  |
| Klövberga                              | 9 200                   | 4 600                   | 350                     | 350                     | 350                     | 350                     |
| Tibbleängen                            | 20 000                  | 17 200                  | 0                       | 18 070                  | 0                       | 0                       |
| Kockbacka Gärde                        | 16 000                  | 0                       | 40 000                  | 41 200                  | 40 000                  | 0                       |
| Norrboda Brunna (ny)                   | 25 000                  | 25 000                  | 30 000                  | 30 000                  | 30 000                  | 30 000                  |
| Svarviks strand                        | 900                     | 900                     | 900                     | 900                     | 900                     | 900                     |
| <b>Totalt</b>                          | <b>169 693</b>          | <b>115 956</b>          | <b>138 628</b>          | <b>152 776</b>          | <b>139 318</b>          | <b>182 099</b>          |

### Tegelhagen

Utgifter avser projektledning och byggledning och intäkter avser ersättning för byggledning. Exploatören avvaktar med utbyggnad av etapp tre, därmed blir övertagande av lokalgator senare.

### Trädgårdsstaden

Utbyggnad av allmänna anläggningar såsom huvudgata, torg och VA-anläggningar. Utgifterna avser entreprenadarbeten. Inkomster baseras på markförsäljning och ersättning från exploatör.

### **Ringvägen**

Ombyggnaden av Ringvägen med parkeringar och planteringar. Utgifter avser projektledning, byggledning och entreprenadkostnad. Under 2025 avslutas Kokillbacken.

### **Viby**

Utbyggnad av allmänna anläggningar. Utgifterna avser entreprenadarbeten. Inkomster baseras på ersättning från exploatör.

### **Klövberga**

Utbyggnad av cirkulationsplats. Exploatören bygger ut de allmänna anläggningarna inom avtalsområdet och överlämnar de till kommunen.

### **Tibbleängen**

Utbyggnad av allmänna anläggningar. Utgifterna avser entreprenadarbeten. Inkomster baseras på markförsäljning och ersättning från exploatör.

### **Kockbacka gärde**

Utbyggnad av allmänna anläggningar. Utgifterna avser entreprenadarbeten. Inkomster baseras på markförsäljning och ersättning från exploatör.

### **Norrboda-Brunna**

Utbyggnad av allmänna anläggningar. Utgifterna avser entreprenadarbeten. Inkomster baseras på ersättning från exploatör. Planering för uppförande av skolbyggnad pågår. Exploatören har ännu ingen tidplan för igångsättning av bostäderna

### **Svartviks strand**

Exploatören projekterar och bygger ut de allmänna anläggningarna. Kostnaderna avser byggledning och projektledning, intäkterna avser ersättning från exploatör.

## 9.5 Nämndbudget

### 8.5.1 Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen leder och samordnar kommunens och kommunkoncernens verksamhet och ekonomi så att Kommunfullmäktiges mål uppnås.

Kommunstyrelsen ansvarar för marknadsförings- och näringslivsinsatser, räddningstjänst, arbetsmarknadsfrågor, vuxenutbildning, personal- och arbetsgivarfrågor, ekonomi- och finansieringsfrågor och överförmyndarverksamheten. Under 2024 läggs särskild vikt vid samhällsomdaning kring Bro men även på att skapa ett säkert och tryggt Upplands-Bro.

### Samhällsbyggnadsutskottet

Samhällsbyggnadsutskottets uppgift är att ansvara för samordning av kommunala verksamheter inom samhällsbyggnad, exempelvis översikts- och detaljplanering, exploatering och bostadsförsörjning, samt ska tillförsäkra att en fungerande infrastruktur anpassas till bostadsutbyggnaden.

Samhällsbyggnadsutskottet ansvarar för att främja och följa upp dialoger med invånarna där man belyser kommunens förslag till fysisk planering för olika områden utifrån ett flertal aspekter såsom utformning/gestaltning, miljö, trygghet, näringsliv och social hållbarhet.

### Trygghets- och säkerhetsutskottet

Trygghets- och säkerhetsutskottet är ett forum för trygghet och säkerhet, samverkan, planering av det brottsförebyggande och trygghetsskapande arbetet mellan myndigheter, organisationer, företag och enskilda. Trygghets- och säkerhetsutskottet bevakar och initierar åtgärder som skapar säkerhet och trygghet för kommunens invånare samt följer upp och utvärderar vidtagna åtgärder bland annat genom ett kontinuerligt arbete med risk- och sårbarhetsanalys. Trygghets- och säkerhetsutskottet följer upp och utvärderar kommunens arbete med civilt försvar inom ramen för det svenska totalförsvaret. Trygghets- och säkerhetsutskottet ansvarar för att främja, delta och följa upp dialoger med invånarna där man belyser kommunens förslag till åtgärder för olika områden utifrån ett flertal aspekter såsom trygghet, säkerhet och social hållbarhet.

## Miljö- och energiutskottet

Miljö- och energiutskottet har, under kommunstyrelsen, det politiska ansvaret för att stärka och utveckla klimat-, energi- och miljöarbetet i kommunen. Miljö- och energiutskottet bevakar och initierar åtgärder mellan myndigheter, organisationer, företag och enskilda som skapar ett miljömässigt hållbart Upplands-Bro i linje med Agenda 2030.

Miljö- och energiutskottet följer upp och utvärderar vidtagna åtgärder bland annat genom ett kontinuerligt arbete med miljöstrategin och kommunens miljömål. Miljö- och energiutskottet följer upp och utvärderar kommunens arbete med miljö-, klimat- och energifrågor.

Miljö- och energiutskottet ansvarar för att främja, delta i och följa upp dialoger med invånarna där man belyser kommunens förslag till åtgärder för olika områden utifrån ett flertal aspekter såsom miljömässig hållbarhet men även minskad energianvändning och energieffektiviseringar. Miljö- och energiutskottet initierar arbetet för att minska utsläppen av vår samlade konsumtion så att kommunen når de beslutade klimatmålen. Utskottets arbete utgår från miljömålen i Agenda 2030.

|                         |                |
|-------------------------|----------------|
| <b>Budget 2023, Tkr</b> | <b>164 900</b> |
| Satsning                | 10 400         |
| <b>Budget 2024</b>      | <b>175 300</b> |
| <b>Plan 2025</b>        | <b>176 530</b> |
| <b>Plan 2026</b>        | <b>181 120</b> |

### 8.5.2 Bygg- och miljönämnden

Bygg- och miljönämnden är en myndighetsnämnd som i stor utsträckning styrs av lagar. Bygg- och miljönämndens verksamhet och beslut ska bidra till en god hälsa och välmående hos människor samt en god bebyggd miljö.

Bygg- och miljönämnden ansvarar för kommunens myndighetsutövning enligt plan- och bygglagen genom bygglovsprövning, förhandsbesked och anmälan. Bygg- och miljönämnden ansvarar vidare för kommunens myndighetsutövning inom följande lagstiftningar - miljöbalken, livsmedelslagen, strålskyddslagen, smittskyddslagen, alkohollagen, tobakslag samt lag och förordning om

sprängämnesprekursorer och lagen om handel med vissa receptfria läkemedel, i syfte att värna människors hälsa och miljön.

I nämndens ansvar ingår det att arbeta förebyggande och genom tillsyn. Bland annat för att minska riskerna för att olägenheter och miljöpåverkan uppstår. Målsättning är att bidra till att de nationella och regionala miljö- och folkhälsomålen uppnås.

|                         |              |
|-------------------------|--------------|
| <b>Budget 2023, Tkr</b> | <b>6 000</b> |
| Satsning                | 200          |
| <b>Budget 2024</b>      | <b>6 200</b> |
| <b>Plan 2025</b>        | <b>6 240</b> |
| <b>Plan 2026</b>        | <b>6 400</b> |

### 8.5.3 Fastighetsnämnden

Fastighetsnämnden ansvarar för drift och underhåll av byggnader och yttre anläggningar. Nämnden ansvarar även för lokalförsörjning innebärande gällande att behovet av ändamålsenliga lokaler för kommunens välfärdstjänster tillgodoses.

Nämnden ska särskilt se till att verksamheten följer de miljöstrategiska styrdokument som kommunfullmäktige antagit, i syfte att ge kommuninvånarna en god livsmiljö nu och i framtiden.

Då det är en nybildad nämnd finns ännu ingen specificerad budget. Medel kommer flyttas från befintliga nämnder.

|                         |          |
|-------------------------|----------|
| <b>Budget 2023, Tkr</b> | <b>0</b> |
| <b>Budget 2024</b>      | <b>0</b> |
| <b>Plan 2025</b>        | <b>0</b> |
| <b>Plan 2026</b>        | <b>0</b> |

### 8.5.4 Gymnasie- och arbetslivsnämnden

Gymnasie- och arbetslivsnämnden ansvarar för gymnasieskola, gymnasiesärskola, vuxenutbildning, svenska för invandrare, särskild utbildning för vuxna och verksamhetskontakter med näringslivet. Detta innebär att gymnasie- och



arbetslivsnämnden ansvarar för fullgörande, uppföljning och utvärdering av vad som åligger kommunen som huvudman enligt skollagen och andra författningar.

Gymnasie- och arbetslivsnämnden ansvarar för arbetsmarknadsinsatser.

Gymnasie- och arbetslivsnämnden ansvarar för fullgörande, uppföljning och utvärdering av vad som åligger kommunen enligt 29 kap. 9 § skollagen avseende ungdomar under 20 år som fullgjort skolplikten och som inte genomfört eller har fullföljt utbildning på nationella program i gymnasieskola eller gymnasiesärskola eller motsvarande utbildning.

|                         |                |
|-------------------------|----------------|
| <b>Budget 2023, Tkr</b> | <b>192 746</b> |
| Volymer                 | 2 680          |
| Satsning                | 6 874          |
| <b>Budget 2024</b>      | <b>202 300</b> |
| <b>Plan 2025</b>        | <b>208 750</b> |
| <b>Plan 2026</b>        | <b>219 300</b> |

#### 8.5.5 Kultur- och fritidsnämnden

Kultur- och fritidsnämnden ansvarar för kommunens Kultur- och fritidsverksamhet. I det ingår kulturskola, bibliotek, kulturscenerna, offentlig konst och arrangemang samt kulturmiljövård. Vidare svarar nämnden för stöd till fritids- och föreningsverksamhet i kommunen genom bidragshantering och lokalbokning, kommunens idrotts- och fritidsanläggningar, simhall/upplevelsebad och övrig allmän fritids- och friluftsverksamhet så som friluftsgårdar. Nämnden ansvarar för ”Skapande Skola” och kommunens fyra fritidsgårdar för unga mellan 12-20 år.

Ansvaret och budget för yttre skötsel av badplatser, motionsspår och leder flyttas över till Tekniska nämnden.

|                         |                |
|-------------------------|----------------|
| <b>Budget 2023, Tkr</b> | <b>100 150</b> |
| Satsning                | 3 450          |
| Överföring till TN      | -1 500         |

|                    |                |
|--------------------|----------------|
| <b>Budget 2024</b> | <b>102 100</b> |
| <b>Plan 2025</b>   | <b>102 800</b> |
| <b>Plan 2026</b>   | <b>105 490</b> |

### 8.5.6 Socialnämnden

Socialnämnden ansvarar för omsorg av personer med funktionsnedsättning samt att barn och familjer får det stöd och den hjälp som regleras i den samlade lagstiftningen. Nämnden ansvarar även för ekonomiskt bistånd, insatser för personer med missbruksproblematik, boendestöd för funktionsnedsatta och sysselsättning till personer med psykiska funktionshinder och kommunens flyktingmottagande.

|                         |                |
|-------------------------|----------------|
| <b>Budget 2023, Tkr</b> | <b>272 054</b> |
| Satsning                | 9 546          |
| <b>Budget 2024</b>      | <b>281 600</b> |
| <b>Plan 2025</b>        | <b>283 570</b> |
| <b>Plan 2026</b>        | <b>290 940</b> |

### Ekonomiskt bistånd

|                         |               |
|-------------------------|---------------|
| <b>Budget 2023, Tkr</b> | <b>24 400</b> |
| Satsning                | 800           |
| <b>Budget 2024</b>      | <b>25 200</b> |
| <b>Plan 2025</b>        | <b>25 380</b> |
| <b>Plan 2026</b>        | <b>26 040</b> |

### 8.5.7 Tekniska nämnden

Tekniska nämnden ansvarar för att bygga och förvalta vatten- och avloppsnät samt kommunala gator, vägar, trafikanläggningar (t.ex. parkeringar) och torg, skötsel av grönområden, bostadsnära skog inom detaljplan samt kommunala lekparkar.

Tekniska nämnden är även en trafiknämnd. Nämnden fullgör kommunens uppgifter inom vatten- och avloppslagstiftning och fastighetsrenhållning. Därutöver fullgör tekniska nämnden delar av kommunens förebyggande arbete inom miljö- och hälsoskyddsarbete utom myndighetsutövning för bl.a. entreprenörer.

Dessutom ansvarar nämnden för kommunens stornät i höjd och plan, primär- och grundkartor och kommunens byggnads- och adressregister. GIS-verksamheten är den resurs som svarar för att tillgängliggöra geografiska data för hela kommunen. Nämnden arbetar också för kommunens frågor om namnsättning av till exempel vägar, parker, byggnader och anläggningar.

Nämnden ansvarar också för ärenden om flyttning av fordon och omhändertagande av fordonsvrak samt ärenden enligt lagen om bostadsanpassningsbidrag.

Från år 2024 flyttas ansvaret och budget för yttre skötsel av badplatser, motionsspår och leder från Kultur- och fritidsnämnden till Tekniska nämnden.

|                         |               |
|-------------------------|---------------|
| <b>Budget 2023, Tkr</b> | <b>79 200</b> |
| Volym                   | 3 910         |
| Satsning                | 2 790         |
| <b>Budget 2024</b>      | <b>85 900</b> |
| <b>Plan 2025</b>        | <b>95 060</b> |
| <b>Plan 2026</b>        | <b>98 250</b> |

### 8.5.8 Utbildningsnämnden

Utbildningsnämnden ansvarar för kommunens verksamheter öppen förskola, förskola, barnomsorg på obekvämt arbetstid, förskoleklass, grundskola, grundsärskola, fritidshem, samt för kostverksamheten i kommunen.

Verksamheterna är till övervägande delen obligatoriska och för dessa gäller nationella styrdokument som läroplaner och kursplaner, samt bestämmelser i skollag, skolförordningar och allmänna råd.

|                         |                |
|-------------------------|----------------|
| <b>Budget 2023, Tkr</b> | <b>856 600</b> |
| Volym                   | 4 910          |
| Satsning                | 30 190         |
| <b>Budget 2024</b>      | <b>891 700</b> |
| <b>Plan 2025</b>        | <b>910 220</b> |
| <b>Plan 2026</b>        | <b>948 360</b> |

### 8.5.9 Äldre- och omsorgsnämnden

Äldre- och omsorgsnämnden ansvarar för omsorg av äldre, förebyggande verksamheten samt personer som är under 65 år med behov av de insatser som ges till personer över 65 år där beslut ges om hemtjänst, vård- och omsorgsboenden, samt för hälso- och sjukvårdsinsatser, upp till sjuksköterskenivå.

|                         |                |
|-------------------------|----------------|
| <b>Budget 2023, Tkr</b> | <b>274 500</b> |
| Volym                   | 8 580          |
| Satsning                | 9 870          |
| <b>Budget 2024</b>      | <b>292 950</b> |
| <b>Plan 2025</b>        | <b>306 680</b> |
| <b>Plan 2026</b>        | <b>326 870</b> |